

OBJAŚNIENIA PODATKOWE

z dnia 28 sierpnia 2019 r.

DOTYCZĄCE STOSOWANIA PRZEPISÓW O DANINIE SOLIDARNOŚCIOWEJ ZAWARTYCH W USTAWIE O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. Czego dotyczą objaśnienia?

Objaśnienia dotyczą stosowania przepisów o daninie solidarnościowej.

Celem objaśnień jest ułatwienie poprawnego wykonywania przez osoby fizyczne obowiązków związanych z prawidłowym obliczeniem oraz zapłatą daniny solidarnościowej.

2. Istota oraz podstawa prawna daniny solidarnościowej

Danina solidarnościowa jest nowym świadczeniem publicznym wprowadzonym ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 2192).

Daninę solidarnościową reguluje art. 30h ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”.

Danina solidarnościowa obowiązuje **od 1 stycznia 2019 r. i podlegają jej dochody uzyskane od tego dnia.**

3. Podmiot i przedmiot daniny solidarnościowej

Obowiązek zapłaty daniny solidarnościowej dotyczy osób fizycznych, które uzyskują dochody (przychód minus koszty) podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w:

- art. 27 ust. 1, 9 i 9a ustawy PIT,

dochody podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej (np. z pracy, emerytury, kontraktów menedżerskich), od których należy podatek oblicza się w rocznym obliczeniu podatku PIT-40A albo w zeznaniu PIT-36 lub PIT-37, z wyłączeniem dochodów, do których zgodnie z postanowieniami umów o unikaniu podwójnego opodatkowania ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją;

- art. 30b ustawy PIT,

dochody z niektórych zysków kapitałowych (np. z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających), od których należy podatek oblicza się według stawki 19% w zeznaniu PIT-38;

- art. 30c ustawy PIT,

dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie prowadzonych ksiąg, od których należy podatek oblicza się według stawki 19% w zeznaniu PIT-36L;

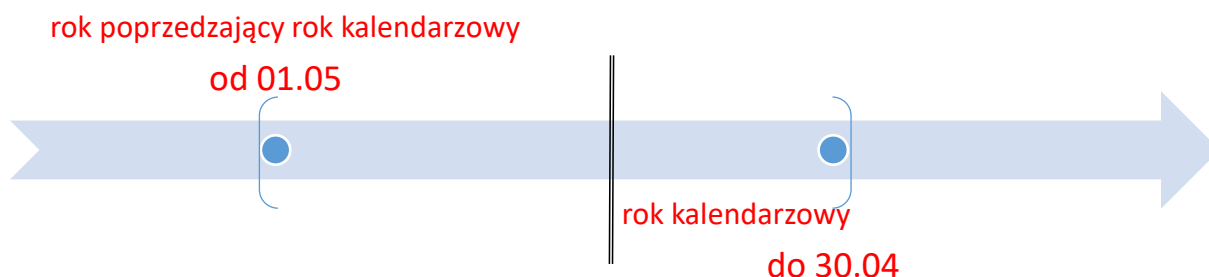
– art. 30f ustawy PIT,

dochody z zagranicznej jednostki kontrolowanej, od których należy podatek oblicza się według stawki 19% w zeznaniu PIT-CFC.

Obowiązek zapłaty daniny solidarnościowej powstaje, gdy suma ww. dochodów, po ich zmniejszeniu o kwoty pomniejszające, przekracza 1 000 000 zł.

W sumie dochodów uwzględnia się dochody wykazywane w rocznym obliczeniu podatku PIT-40A oraz w zeznaniach PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38 oraz PIT-CFC, dla których termin złożenia upływa nie później niż 30 kwietnia roku kalendarzowego oraz nie wcześniej niż 1 maja roku poprzedniego. Zastrzec jednak należy, że dochody z PIT-40A uwzględnia się jedynie wtedy, gdy podatek wynikający z tego rozliczenia jest podatkiem należnym, a więc gdy podatnik nie składa samodzielnie zeznania z uwzględnieniem danych z tego formularza (rys. 1).

Rys. 1

Wyjątek od przyjętej zasady dotyczy pierwszego okresu rozliczeniowego (obejmującego okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r.), omówionego w pkt 6 objaśnień „Danina solidarnościowa z terminem zapłaty do 30 kwietnia 2020 r.”.

W kwotach pomniejszających uwzględnia się odliczone od ww. dochodów kwoty składek na ubezpieczenia społeczne (krajowych i zagranicznych), o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy PIT, a także kwoty, o których mowa w art. 30f ust. 5 ustawy PIT, tj. uwzględnioną w podstawie opodatkowania podatnika dywidendę otrzymaną od zagranicznej jednostki kontrolowanej oraz dochód z odpłatnego zbycia udziału w zagranicznej jednostce kontrolowanej, w części uwzględnionej w podstawie jego opodatkowania.

Nadwyżka ponad 1 000 000 zł sumy tak ustalonych dochodów, po ich zmniejszeniu o kwoty pomniejszające te dochody, stanowi podstawę obliczenia daniny solidarnościowej (rys. 2).

Rys. 2

$$\sum \text{dochodów} - \text{kwoty pomniejszające} - 1\,000\,000 \text{ zł} = \text{podstawa obliczenia daniny}$$

Podstawę obliczenia daniny solidarnościowej zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Wyjaśnienia praktyczne (1)

W dniu 15 lutego 2021 roku osoba fizyczna składa zeznanie PIT-36 za rok 2020, a następnie, w związku z opuszczeniem terytorium Polski, w dniu 31 marca 2021 roku składa zeznanie podatkowe PIT-37 za rok 2021.

Czy przy ustalaniu podstawy obliczenia daniny solidarnościowej w roku kalendarzowym 2021 osoba fizyczna powinna uwzględnić dochody (oraz pomniejszające je kwoty) z obu zeznań?

Tak, gdyż termin składania zeznań przypada w okresie od 1 maja 2020 roku do 30 kwietnia 2021 roku, tj. w okresie, za który termin zapłaty daniny solidarnościowej upływa 30 kwietnia 2021 roku.

Powyższą zasadę ustalania podstawy obliczenia daniny stosują również osoby fizyczne, które w zeznaniu PIT-36 albo PIT-37 opodatkowały swoje dochody wspólnie z dochodami małżonka. Oznacza to, że każdy z małżonków, niezależnie od sposobu opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych w PIT-36 albo w PIT-37, przy ustalaniu podstawy obliczenia daniny solidarnościowej uwzględnia wyłącznie swoje dochody (nie łączy ich z dochodami małżonka, ani nie dzieli na pół).

Wyjaśnienia praktyczne (2)

Małżonkowie złożyli wspólne zeznanie PIT-37, w którym jedynie mąż wykazał dochody w kwocie przekraczającej 1 000 000 zł (po ich pomniejszeniu o składki na ubezpieczenia społeczne). Poza dochodami wykazanymi w PIT-37 małżonkowie nie uzyskali innych dochodów.

Kto jest obowiązany do zapłacenia daniny solidarnościowej?

Mąż, gdyż w jego przypadku powstała nadwyżka ponad 1 000 000 zł stanowiąca podstawę obliczenia daniny solidarnościowej.

4. Wysokość oraz termin zapłaty daniny solidarnościowej

Danina solidarnościowa wynosi 4% podstawy jej obliczenia.

Jeżeli w podstawie obliczenia daniny solidarnościowej zostały uwzględnione dochody uzyskane ze źródeł przychodów położonych za granicą, daninę solidarnościową pomniejsza się proporcjonalnie o kwotę równą podatkowi zapłaconemu od tych dochodów za granicą, zgodnie z postanowieniami zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Odliczeniu od daniny solidarnościowej podlega kwota podatku zapłaconego za granicą, w części przekraczającej kwotę podatku odliczonego zgodnie z art. 27 ust. 9 i 9a, art. 30b ust. 5a, 5b, 5e i 5f lub art. 30c ust. 4 i 5 ustawy PIT.

Wyjaśnienia praktyczne (3)

Czy dochody ze Szwajcarii, do których zgodnie z postanowieniami umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją, uwzględnia się do obliczenia daniny solidarnościowej?

Nie, tego rodzaju dochodów nie uwzględnia się do obliczenia daniny solidarnościowej.

Kwotę należnej daniny solidarnościowej zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Termin zapłaty daniny solidarnościowej upływa 30 kwietnia roku kalendarzowego.

Od niewpłaconej w terminie kwoty daniny solidarnościowej wykazanej w deklaracji lub wpłaconej w niepełnej wysokości naliczane są odsetki za zwłokę, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej¹⁾.

Wyjaśnienia praktyczne (4)

W dniu 30 kwietnia roku kalendarzowego osoba fizyczna złożyła zeznanie PIT-36L za rok poprzedni oraz zaległe zeznanie PIT-36, którego termin złożenia upłynął rok wcześniej. W żadnym z zeznań kwota dochodów pomniejszonych o składki na ubezpieczenia społeczne, nie przekracza 1 000 000 zł. Nadwyżka ponad kwotę 1 000 000 zł powstaje jedynie w wyniku zsumowania dochodów z obu zeznań.

Czy osoba fizyczna jest obowiązana do zapłaty daniny solidarnościowej, której termin zapłaty upływa 30 kwietnia roku kalendarzowego?

***Nie**, gdyż przy ustalaniu podstawy obliczenia daniny solidarnościowej, której termin zapłaty upływa 30 kwietnia roku kalendarzowego, uwzględnia się wyłącznie dochody z zeznań dla których termin złożenia upływa w okresie od 1 maja roku poprzedzającego rok kalendarzowy do 30 kwietnia roku kalendarzowego. Zatem dochody z zeznania PIT-36, którego ustawowy termin złożenia upłynął przed 1 maja roku poprzedzającego rok kalendarzowy, nie są brane pod uwagę przy ustalaniu daniny solidarnościowej z terminem płatności do 30 kwietnia roku kalendarzowego.*

***Uwaga!** Złożenie PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-CFC, PIT-40A po upływie terminu określonego na ich złożenie wymaga zweryfikowania, czy obowiązek zapłaty daniny solidarnościowej nie wystąpił za lata poprzednie.*

Osoba fizyczna wpłaca daninę solidarnościową na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach podatku dochodowego od osób fizycznych. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje wpłaconą kwotę na rachunek bankowy Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Danina solidarnościowa stanowi źródło przychodów tego funduszu.

Wyjaśnienia praktyczne (5)

Czy kwota zapłaconej daniny solidarnościowej stanowi koszt uzyskania przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych?

***Nie.** Stanowi o tym art. 23 ust. 1 pkt 66 ustawy PIT.*

5. Deklaracja o wysokości daniny solidarnościowej

Osoby fizyczne obowiązane do zapłaty daniny solidarnościowej składają deklarację o wysokości daniny solidarnościowej.

Deklarację składa się w terminie do dnia 30 kwietnia roku kalendarzowego.

¹⁾ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.).

Deklarację składa się według wzoru (DSF-1), który w formie dokumentu elektronicznego minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępnia na stronie podmiotowej Ministerstwa Finansów.

Deklaracja zawiera dane umożliwiające prawidłową identyfikację osoby fizycznej i urzędu skarbowego, do którego jest kierowana, oraz poprawne rozliczenie daniny solidarnościowej.

Deklarację składa się właściwemu urzędowi skarbowemu. W przypadku osób fizycznych:

- 1) mających miejsce zamieszkania na terytorium RP – właściwym urzędem jest urząd skarbowy ustalony według miejsca zamieszkania osoby fizycznej w ostatnim dniu roku podatkowego, a gdy zamieszkanie na terytorium RP ustało przed tym dniem, urząd skarbowy ustalony według ostatniego miejsca zamieszkania na jej terytorium,
- 2) niemających miejsca zamieszkania na terytorium RP – właściwym urzędem jest urząd skarbowy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Deklarację można złożyć papierowo lub w wersji elektronicznej. Sposób przesyłania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz rodzaje podpisu elektronicznego, którymi powinna być opatrzona, regulują przepisy Ordynacji podatkowej.

W przypadku ustanowienia pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji, deklaracja może być podpisana także przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa składa się organowi podatkowemu właściwemu w sprawie daniny solidarnościowej.

W przypadku złożenia deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej zawierającej błąd, podatnikowi przysługuje prawo do skorygowania deklaracji przez złożenie deklaracji korygującej.

W przypadku niewpłacenia w obowiązującym terminie kwoty daniny solidarnościowej wykazanej w deklaracji lub wpłacenia jej w niepełnej wysokości, deklaracja o wysokości daniny solidarnościowej stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²⁾.

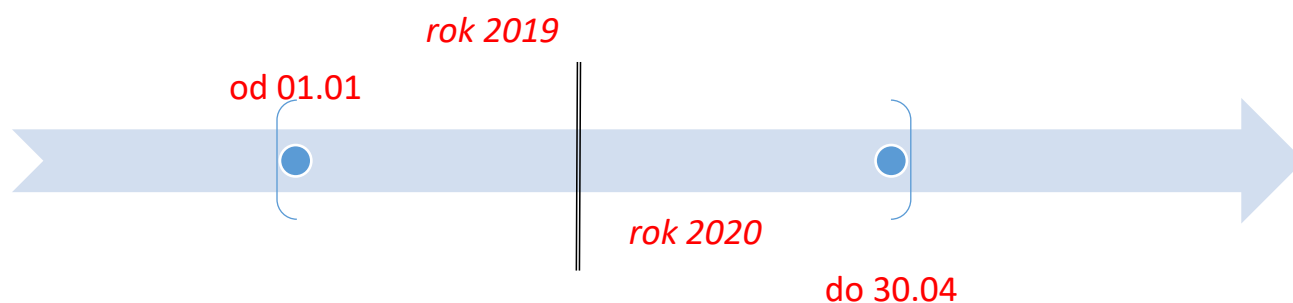
6. Danina solidarnościowa z terminem zapłaty do 30 kwietnia 2020 r.

Obowiązek składania deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej i wpłaty daniny solidarnościowej podlega wykonaniu **po raz pierwszy w terminie do dnia 30 kwietnia 2020 r.**

Przy ustalaniu wysokości podstawy obliczenia daniny solidarnościowej płatnej w tym terminie uwzględnia się dochody uzyskane od dnia 1 stycznia 2019 r. i kwoty pomniejszające te dochody, wykazywane w PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-CFC oraz PIT-40A, których termin złożenia upływa w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. (rys. 4).

²⁾ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, z późn. zm.).

Rys. 4

Uwaga! Dochody z PIT-40A uwzględnia się w podstawie obliczenia daniny solidarnościowej, jeżeli nie podlegają wykazaniu w PIT-37 albo PIT-36.

7. Informacje dodatkowe

Do daniny solidarnościowej stosuje się odpowiednio przepisy Ordynacji podatkowej. Przepisy tej ustawy, które mają zastosowanie do podatków, mają również odpowiednie zastosowanie do daniny solidarnościowej (np. przepisy dotyczące nadpłat, zapłaty podatku, ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, czy też klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania).